

To cite this article: Özkoçak Tuna F, Divlek N, Karahan N, Kızıltepe K, Engin Üstün Y. Pandemi sürecinde klinik uygulama eğitimini tamamlayamayan ebelik bölümü öğrencileri için gerçekleştirilen simülasyon eşliğinde sanal saha deneyimi eğitim programının değerlendirilmesi: Retrospektif bir inceleme (Etlik Zübeyde Hanım Kadın Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi Çevrim İçi Eğitim Modeli Örneği). T Kadın S Neonatol Dergisi 2023; 5(1): 6-13.

■ Orijinal Makale

Pandemi sürecinde klinik uygulama eğitimini tamamlayamayan ebelik bölümü öğrencileri için gerçekleştirilen simülasyon eşliğinde sanal saha deneyimi eğitim programının değerlendirilmesi: Retrospektif bir inceleme (Etlik Zübeyde Hanım Kadın Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi Çevrim İçi Eğitim Modeli Örneği)

Evaluation of the virtual field experience training program accompanied with simulation for students who cannot complete clinical practice training during the pandemic process: A retrospective review (Etlik Zübeyde Hanım Gynecology Training and Research Hospital Online Education Model Example)

Filiz Özkoçak Tuna*¹ , Nuray Divlek¹ , Nazan Karahan² , Kadriye Kızıltepe¹ , Yaprak Engin Üstün¹

¹ Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Etlik Zübeyde Hanım Kadın Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Ankara, Türkiye

² Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Gülhane Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ebelik Bölümü, Ankara, Türkiye

Öz

Bu çalışma 20 Ekim 2020 / 25 Mart 2021 tarihleri arasında uzaktan eğitim kararının verildiği pandemi dönemde saha deneyimi olumsuz etkilenen ebelik bölümü öğrencileri için planlanmıştır. Öğrencilerin öğrenme yaşantılarına ve mesleki becerilerine olumlu yönde katkı sağlamak amaçlanmıştır. Planlanan uygulama sanal eğitim ortamında gerçekleştirilmiştir. Etlik Zübeyde Hanım Kadın Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi (EZEAH) ve Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü işbirliği ile başlatılmıştır. "Simülasyon Eşliğinde Sanal Sınıf Akademisi" adı verilen bu uygulama EZEAH bünyesinde iki üniversitenin Ebelik Bölümü öğrencileri ile farklı zamanlarda çevrim içi olarak gerçekleştirilmiştir. Üçüncü ve dördüncü sınıf ebelik bölümü öğrencilerinin eğitim müfredatları esas alınmış, program 5 ana başlık ve 20 alt başlıktan oluşturulmuştur. Her bir program 5 hafta sürmüştür. Programda eğitim yöntemi olarak gerçeğe uygun senaryolar ve vakalar, simülasyon maketleri, eğitici drama ve gerçek klinik ortamda çekilen videolar kullanılmıştır. 20 konu başlığı doğum öncesi dönem %40 (n=8), doğum eylemi ve yönetimi %46 (n=9), doğum sonrası dönem %14(n=3) şeklinde kategorize edilmiştir. Her eğitim sonunda geri bildirimler sanal ortamda sözel ve yazılı olarak alınmıştır. Program kapsamında toplam 12 eğitimci görev almış, eğitim sonunda ise toplam 200 öğrenciye sanal eğitim ortamında ulaşılmıştır. EZEAH ebelik öğrencilerinin klinik uygulamasına önemli ölçüde destek veren bir kurumdur. Pandemi süreci ile ebelik öğrencilerinin klinik uygulamaları ve kazanımları olumsuz etkilenmiştir. Bu bağlamda hastanemiz ebelik öğrencilerinin eğitim sürecini destekleyerek, çevrim içi ortamda gerçeğe uygun senaryolar eşliğinde sanal interaktif eğitim ortamını oluşturmuştur. Bu dönemde ebelik öğrencilerinin klinik ile buluşması sağlanarak, uygulamayı destekleyen güvenilir ve sürdürülebilir sağlık hizmeti sunumuna katkı sağlayacak bir eğitim modeli geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Pandemi; Ebelik Öğrencileri; Uzaktan Eğitim Modeli; Sanal Simülasyon

Sorumlu Yazar *: Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Etlik Zübeyde Hanım Kadın Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Ankara, Türkiye.

E-posta: filiz-tuna@hotmail.com

ORCID: 0000-0003-1244-2925

DOI: 10.46969/EZH.1259407

Geliş tarihi: 02.03.2023

Kabul tarihi: 29.03.2023

Abstract

This study is planned for midwifery department students whose field experience was adversely affected during the pandemic period when the distance education decision was made between 20 October 2020/25 March 2021. It is aimed to contribute positively to the learning experiences and professional skills of the students. The planned implementation was carried out in a virtual training environment. Etlik Zübeyde Hanım Gynecology Training and Research Hospital (EZEAH) and Health Sciences University Gülhane Health Sciences Faculty Midwifery Department. This application, called "Simulation Accompanied Virtual Classroom Academy", was carried out online at different times with the students of the Midwifery Department of two universities within the body of EZEAH. The curriculum of the third and fourth grade midwifery department students was based on, and the program was composed of 5 main headings and 20 sub-headings. Each program lasted 5 weeks. In the program, realistic scenarios and cases, simulation models, educational drama and videos shot in a real clinical environment were used as training methods. 20 topics were categorized as prenatal period 40% (n=8), labor and management 46% (n=9), and postpartum period 14% (n=3). After each training, feedback was received verbally and in writing in the virtual environment. A total of 12 educators took part in the program, and at the end of the training, a total of 200 students were reached in the virtual education environment. Etlik Zübeyde Hanım Gynecology Training and Research Hospital is an institution that provides significant support to the clinical practice of midwifery students. The clinical practices and achievements of midwifery students were adversely affected by the pandemic process. In this context, our hospital has created a virtual interactive education environment with realistic scenarios in the online environment by supporting the education process of midwifery students. In this period by enabling midwifery students to meet with the clinic, an education model has been developed that will contribute to the delivery of reliable and sustainable health care that supports the practice.

Keywords: Pandemic; Midwifery Students; Distance Education Model; Virtual Simulation

1. Giriş

Covid-19 pandemisi başta ekonomi olmak üzere eğitim sistemleri ile toplumsal ve bireysel hayatı derinden etkilemiştir. Salgının ne zaman sona ereceği ile ilgili farklı kestirimler olmasına rağmen bittikten sonra da etkilerinin başta eğitim olmak üzere tüm yaşam alanlarında devam edeceği öngörülmektedir (1-3). Eğitim öğretim sürecinde yaşanan zorunlu değişimler öğrenci, eğitmen ve bütün eğitim paydaşlarını etkilemiştir. Sağlık hizmetlerinin sunumunda kaliteli, güvenilir ve sürdürülebilir hizmet sunumu oldukça önem arz etmektedir. Birçok çalışma nitelikli sağlık personelinin yetiştirilmesinde uygulama eğitimlerinin oldukça önemli bir yere sahip olduğunu desteklemektedir. Uygulamalı eğitimler ise kaliteli ve güvenilir bir sağlık hizmeti sunumu için istenen amaç ve hedeflere ulaşmada doğrudan etkileyen faktörler arasında yer almaktadır (4,5).

Ebelik eğitimi teorik ve klinik olmak üzere birbirini tamamlayan iki bölümden oluşmaktadır. Klinik deneyimleri boyunca yeni bir ortama giren öğrenciler anksiyete ve stres oluşturan durumlarla baş etmek zorunda kalmaktadır (6-8). Klinik uygulamalarda öğrencilerin yaşadığı stres ve anksiyetenin, öğrenilen bilgilerin uygulamaya aktarılmasında zorluğa, hata yapma korkusuna ve mesleki yetersizliğe neden olduğu belirtilmektedir (9-11). Simülasyon eğitimi sağlık bakım alanında, güçlü ve kanıt temelli bir öğrenme metodudur. Simüle hasta eğitimlerinin öğrencilere kliniğe çıkmadan önce gerçeğe yakın bir klinik deneyim yaşatarak teorik bilgi ile uygulamayı pekiştirdiği, kritik düşünme

ve karar verme beceriler kazandırmada etkin olduğu, bireysel öğrenmeyi artırdığı vurgulanmaktadır (12-14).

Tüm bu bilinen gerçeklerin yanında Covid-19 pandemisi başta toplumsal kurumlar olmak üzere toplumsal yaşamın her alanında değişime neden olmuştur. Bu salgın sürecinde tüm dünyada olduğu gibi akademik eğitim-öğretim süreçleri aksamış, bununla birlikte kurumlardaki hizmet içi eğitimler, uygulamalı eğitimler, sertifika programları vb. bir çok eğitim faaliyetleri olumsuz yönde etkilenmiştir. Yaşanan tüm bu gelişmeler ile birlikte 23 Mart 2020 tarihinde yüz yüze eğitimler durdurulmuştur. Tüm dünyada alternatif eğitim modelleri üzerinde arayış başlamış ve dijital eğitim metodları başta eğitim kurumları olmak üzere toplumda hizmet veren birçok kurumda etkili bir şekilde nasıl kullanabileceği hususunda araştırmaya başlanmıştır.

Dijital platformların özellikle eğitim kurumları tarafından etkin bir şekilde kullanıldığı bu dönemde uygulamalı eğitime katkı sağlayabilecek bir model üzerinde planlanan ve hayata geçirilen bu çalışma kurumumuz öncülüğünde "Sanal Sınıf Akademisi" adı altında SBÜ Gülhane Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik ABD ve Yozgat Bozok Üniversitesi Ebelik Fakültesi öğrencileri için önemli bir deneyim ve tecrübe imkânı sağlaması amaçlanmıştır. Geliştirilen eğitim modeli ile klinik uygulama deneyiminin eksik kaldığı ebelik bölümü öğrencilerinin gelişimine katkı sağlamak ve ilerleyen dönemlerde multidisipliner sağlık hizmeti sunumuna önemli bir katkı sağlayacağı amaçlanarak planlanmış ve yürütülmüştür.

2. Metod

Araştırmanın Tipi ve Örneklem

Araştırma niteliksel tanımlayıcı retrospektif bir araştırmadır. Araştırmanın evrenini 2020- 2021 eğitim öğretim yılı içerisinde iki sağlık bilimleri fakültesinde eğitim alan ebelik bölümü 3. ve 4. sınıf öğrencileri oluşturmuştur. Örneklemi ise 20 Ekim 2020- 25 Mart 2021 tarihleri arasında entegre uygulamalar dersi kapsamında hazırlanan online eğitim programına katılan 200 ebelik bölümü öğrencisi oluşturmuştur.

Yöntem ve Hazırlık Süreci

Eğitim planlaması sınırlı sayıda kurum yöneticileri ve Gülhane Ebelik Bölümü Öğretim üyelerinin katılımı ile online görüşmeler sonucunda eğitim müfredatları da esas alınarak planlanmıştır. Kısıtlamaların yoğun olduğu pandemi döneminde toplam 5 çevrim içi görüşme gerçekleştirilmiştir. Bu görüşmeler sonucunda eğitim programının adı, eğitim tarihleri, katılımcı gruplar, konu başlıkları, eğitimciler ve eğitim metodları belirlenmiş, alınan kararlar neticesinde eğitim programının hazırlık sürecine geçilmiştir. Ön hazırlık aşaması fiziki, teknolojik ve akademik hazırlık süreçlerinden oluşmuştur.

Fiziki Hazırlık Aşaması

Planlanan eğitimleri çevrim içi ortamda başarılı bir şekilde yönetebilmek adına fiziki hazırlık aşamasında hastane bünyesinde sanal bir eğitim ortamı hazırlanmıştır. Tahsis edilen eğitim odası sadece bu eğitim amacıyla kullanılmıştır.

Teknolojik Hazırlık Aşaması

Teknolojik hazırlık aşamasında süre sınırlaması olmayan lisanslı zoom pro paket programı kullanılmıştır. Hazırlanan eğitim sınıfında internet desteği, laptop, uygulama maketi, tripod, web kamera vb. ekipmanlar tahsis edilmiş ve her eğitimde hazır bulundurulmuştur.

Akademik Hazırlık Aşaması

Akademik hazırlık sürecinde öncelikle katılımcıların eğitim müfredatına uygun konu başlıkları ve eğitimciler belirlenmiştir. 15 eğitimci ile ön görüşme yapılmış, ardından eğitimcilerin uzmanlık alanlarına uygun konu dağılımları gerçekleştirilmiştir. Sanal ortamda eğitimlerin etkinliğini artırabilmek adına farklı eğitim yöntemleri üzerinde durulmuş, bu kapsamda gerçek klinik ortamı yansıtan senaryoların oluşturulmasına ve gerçek ortamda maket üzerinde eğitici videolar çekilmesine yine bu süreçte farklı bir teknik olarak senaryolar eşliğinde eğitici drama uygulamasına karar verilmiştir. Eğitimciler kullanacakları eğitim yöntemlerini konu başlıkları ile entegre ederek hazırlık sürecine geçilmiştir. 4 hafta süren bir hazırlık aşamasının

ardından eğitimciler tarafından gerçeğe uygun senaryolar hazırlanmış, bu senaryolar gerçek klinik ortamda (doğum salonu) hazırlanan maketler ve gönüllülük esasına dayalı sağlık çalışanlarının da katılımı ile eğitici videolar çekilmiştir (omuz distosisi, postpartum kanama yönetimi, yenidoğan bakımı, doğum eylemi vb). Hazırlanan senaryolar eşliğinde klinik ortamdaki deneyimleri anlatan ortalama süresi 15- 20 dk olan toplam 5 eğitici video çekilmiş ve basın birimi tarafından montajlaması yapılmıştır. Diğer bir eğitim yöntemi olarak ise eğitici drama tekniği eğitimler esnasında kullanılmış, senaryosu önceden hazırlanan eğitici drama canlı performans olarak online ortamda katılımcılara sunulmuştur. Her eğitimin sonunda eğitim etkinliğini değerlendirebilmek adına sanal ortamda simülasyon yöntemine ilişkin görüşleri ifade eden açık uçlu sorular katılımcılara sorulmak üzere eğitimciler tarafından hazırlanmıştır.

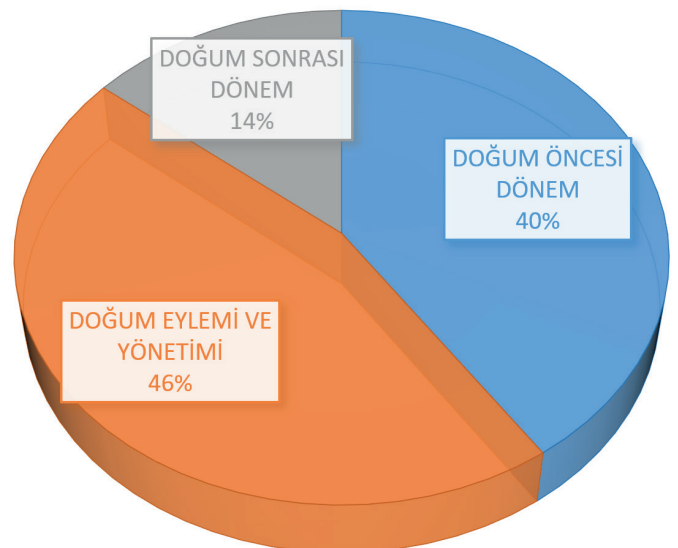
3. Bulgular

Eğitim Müfredatına ve Eğitimcilere İlişkin Bulgular

Eğitim sürecine ilişkin eğitim başlıkları 3 temel konu üzerinden kategorize edilmiştir. Bu konular doğum öncesi dönem %40 (n=8), doğum eylemi ve yönetimi %46 (n=9), doğum sonrası dönem %14 (n=3) şeklinde olmuştur (Şekil 1).

Kategorize edilen temel konular 5 ana başlığa ayrılmıştır. Bu konular doğum yönetimi %24 (n=5), sezaryen endikasyonu ve hazırlık %19 (n= 4), obstetrik aciller %24 (n=5), gebe izlem ve muayene %19 (n=3), yenidoğan bakımı %14 (n=3) şeklinde olmuştur (Şekil 2).

Ana başlıklara toplamda 20 alt başlık oluşturulmuş ve eğitimciler konularını bu alt başlıklara göre hazırlamıştır (Şekil 3).

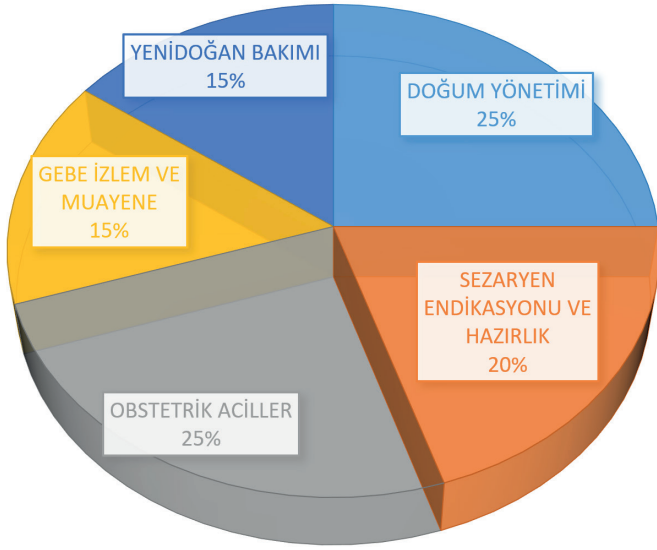

Şekil 1. Kategorize Konu Başlıklarının Dağılım Oranı

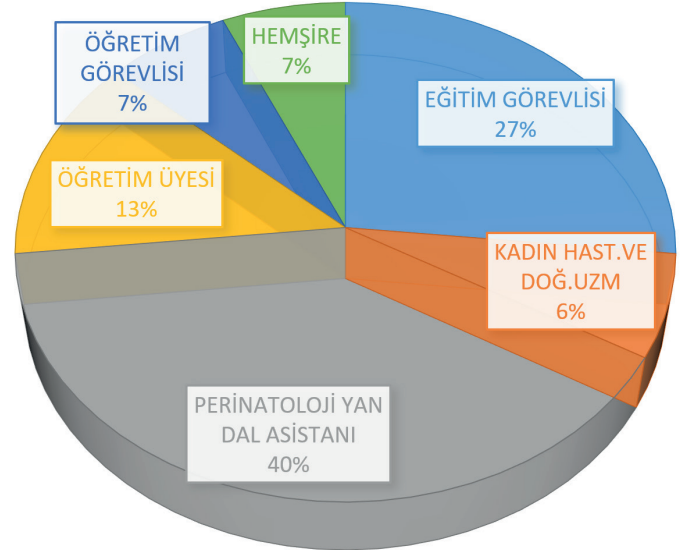
Program kapsamında iki kurumdan kendi alanlarında uzman toplam 15 eğitimci görev almıştır. Eğitimcilerin %80'i (n=12) Etlik Zübeyde Hanım Kadın Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesinde görev yaparken, %20'si SBÜ Gülhane Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü kadrosunda görev yapmaktadır. Eğitimcilerin meslek dağılımları Şekil 4'te verilmiştir.

Uygulama Sürecine İlişkin Bulgular

Hazırlık aşamasının ardından ilk eğitim 20 Ekim 2020/17 Kasım 2020 tarihleri arasında SBÜ Gülhane Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ebelik Bölümü 3. ve 4. sınıf öğrencilerine gönüllülük esasına dayalı 100 katılımcı ile sınırlı olacak şekilde gerçekleştirilmiştir.

Şekil 2. Eğitim Ana Başlıkları ve Dağılımları

Şekil 4. Eğitimcilerin Mesleklerine Göre Dağılımı

ANA KONU BAŞLIKLARI	ALT BAŞLIK	1. GRUP EĞİTİM TARİHİ (GÜLHANE EBELİK FAKÜLTESİ)			2. GRUP EĞİTİM TARİHİ (BOZOK ÜNİV. EBELİK FAKÜLTESİ)		
		EĞİTİMCİ	EĞİTİM TARİHİ	SAAT	EĞİTİMCİ	EĞİTİM TARİHİ	SAAT
DOĞUM YÖNETİMİ	Doğum eyleminde Rol Oynayan Faktörler Ve Doğum Mekanizması	Doç.Dr.Sinan Karadeniz	20.10.2020 Salı	15:00-17:00	Doç.Dr.Sinan Karadeniz	25.02.2021	15:00-17:00
	Doğumhaneyeye kabul						
	I.Evrede İzlem Ve Bakım						
	II.Evrenin Yönetimi						
	Plasantanın Çıkarılması ve Epizyotomi						
	Soru-Cevap						
SEZARYEN ENDİKASYONLARI VE GEBENİN SEZARYEN HAZIRLANMASI	Fetal Endikasyonlar	Op. Dr. Sezin Aksakal	27.10.2020 Salı	15:00-17:00	Op. Dr. Sezin Aksakal	11.03.2021	15:00-17:00
	Maternal Endikasyonlar						
	Travay veya Doğuma Ait Endikasyonlar						
	Umbilikal Kord ve Plasentaya Ait Endikasyonlar						
OBSTETRİK ACİLLER	Doğum Sonu Kanama Yöntemi	Prof. Dr. Şevki ÇELEN	03.11.2020 Salı	15:00-17:00	Doç.Dr.Cantekin İskender/ Op. Dr. Betül TOKGÖZ	04.03.2021	15:00-17:00
	Omuz Distotisi	Doç.Dr.Cantekin İskender/ Op. Dr. Betül TOKGÖZ					
	Uzamış Eylem	Op.Dr. Banu Arslanca					
	Kordon Sarkması	Op. Dr. Egemen Tolunay					
	Amniyotik Mayi Embolisi	Op. Dr. Gökçen ÖRGÜL					
GEBE İZLEM VE MUAYENESİ	Antenatal İzlem Protokoli	Doç. Dr. Nazan Karahan	10.11.2020 Salı	15:00-17:00	Doç. Dr. Nazan Karahan	18.03.2021	15:00-17:00
	Baştan ayağı gebelik Muayenesi	Dr. Öğr. Üyesi Meltem Uğurlu					
	Vakalar Eşliğinde Elektronik Fetal izlem	r. Öğr. Gör.Sebahat Hüseyinoğlu					
YENİDOĞAN BAKIMI	Yenidoğanın Doğum Salonunda İlk değerlendirmesi Ve Bakımı	Doç. Dr. Dilek Ulubaş Işık	17.11.2020 Salı	15:00-17:00	Doç. Dr. Dilek Ulubaş Işık	25.03.2021	15:00-17:00
	Yenidoğanın Canlandırması	Doç. Dr. Dilek Ulubaş Işık					
	Erken Dönem Anne Bebek Ten Teması Ve Bağlanması	Hemşire Nihal Özöğlü					

Şekil 3. Eğitim Planı

Şekil 5. Eğitim Görseli-1

Şekil 6. Eğitim Görseli-2

Haftalara göre ayrılan eğitimlerde öğrencilerin staj günleri de gözetilerek ve okul müfredat derslerini aksatmadan haftada bir gün 15:00-17:00 saat dilimi arasında planlanmıştır. Eğitimlerde bütünlük ve devamlılık sağlayabilmek adına aynı öğrencilerin katılımı sağlanmış ve bu öğrenciler ile doğru iletişim sağlayabilmek adına WhatsApp uygulamasından bir grup oluşturulmuştur. Online eğitim linkleri eğitim günlerine göre bu gruptan paylaşılmış ve kısıtlamaların yoğun olduğu pandemi döneminde iletişim bu grup aracılığı ile sağlanmıştır. 4 hafta süren hazırlık aşamasında eğitimleri destekleyen yöntemler her eğitimde kullanılmış, saha deneyimi yaşayamayan öğrencilere uzaktan eğitim imkanlarının elverdiği ölçüde öğrenmeyi pekiştiren metodlar ile etkin bir eğitim sunulmuştur (Şekil 5-6-7).

eğitim projesi ile farklı illerde öğrenim gören ebelik öğrencilerini hastanemizin profesyonel eğitim kadrosu ile buluşturup bilgi, deneyim ve tecrübe paylaşımı ile ebelik mesleğinin gelişimine kılavuzluk etmek ilerleyen dönemlerdeki en büyük amaçlarımız arasında yer almaktadır.

21

SAYI 01 OCAK-ŞUBAT 2021

"2.Dijital Akademi Bozok Üniversitesi Ebelik Bölümü ile"

Hastane yönetimimizin ve Gülhane Ebelik Fakültesinin mesleğe vermiş olduğu büyük destek ile birlikte 2. eğitimimizi "Yozgat Bozok Üniversitesi Ebelik Bölümü ile 2021 yılı Şubat ayı içerisinde gerçekleştirmek üzere içeriği genişletilmiş eğitim müfredatı ile planlamalarımız tüm hızıyla devam etmektedir.

Şekil 7. Eğitim Görseli-3

Her eğitim sonunda eğitimciler tarafından hazırlanan açık uçlu sorular katılımcılara yöneltilmiş, sözlü ve yazılı cevap veren katılımcıların eğitim raporu her eğitim sonunda zoom programı üzerinden çıkartılmıştır. Olumlu geri bildirimlerin ve başarılı bir eğitim yönetiminin ardından 2. eğitim 25/02/2021-25/03/2021 tarihleri arasında Yozgat Bozok Üniversitesi Ebelik Fakültesi öğrencileri ile aynı teknik ve metodların kullanımı ile gerçekleştirilmiştir.

Her iki üniversiteden 100'er öğrenci toplam 200 öğrenci eğitime katılım sağlamıştır. 5 hafta süren eğitimlerde öğrenciler tarafından %100 (n=200) devamlılık sağlanmıştır. Eğitimler sonunda katılımcılar tarafından eğitimin etkinliğine yönelik açık uçlu sorulara verdikleri yanıtlar;

"Muhteşem bir eğitimdi"

"Staja çıkamamak bizim için büyük bir kayıp, değerli hocalardan bu uygulamaları dinlemek büyük bir özveri örneği. Teşekkürler"

"Tüm hocalarımız bizler için büyük bir emek harcamış çok teşekkürler"

"Pandemi döneminde ebelik mesleğine verdikleri bu katkılar için sonsuz teşekkürler"

4. Sonuçlar ve Öneriler

Topluma sunulan sağlık hizmetlerinin başarısı sağlık alanında hizmet veren tüm sağlık profesyonellerinin iyi yetiştirilmesine bağlıdır. Sağlık hizmeti veren kurumlar daha kaliteli hizmet vermek, daha verimli çalışabilmek ve hedeflerini gerçekleştirebilmek adına nitelikli ve donanımlı sağlık personellerine gereksinim duymakta, buna bağlı olarak da uygulamalı eğitim gerektiren ebelik ve hemşirelik eğitimlerinin amaca uygun kaliteli sunulması önem arz etmektedir.

Bu çalışma ile, Covid-19 pandemi sürecinde saha deneyimine çıkamayan ebelik bölümü öğrencilerinin senaryolar eşliğinde çekilen gerçeğe uygun senaryolar ile bütünleşmiş klinik ortamı yansıtan videolar ve eğitim etkinliğini artıran yöntemler ile multidisipliner bir işbirliği içerisinde önemli bir bilgi paylaşımı sağlanmıştır.

Etilik Zübeyde Hanım Kadın Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi ebelik öğrencilerinin gelişimine yönelik edindiği misyon sayesinde, pandemi döneminde dahi bu çabasından ödün vermeden katkı sunmaya devam etmiştir. Bu çalışma ile, eğitimden alınan geri bildirimler ve basında da yer alan şekli ile ebelik mesleğinin gelişimine, buna bağlı olarak da kaliteli sağlık hizmetinin sunumuna önemli ölçüde katkı sağladığı düşünülmektedir (Şekil 8-9).

Ayrıca geliştirilen bu eğitim yöntemi farklı illerde eğitim alan ebelik bölümü öğrencilerinin gelişiminde, özellikle entegre sağlık tesislerinde ortak bir paydada buluşma imkanı sağlaması açısından da önem arz etmektedir. Uzaktan eğitim yöntemlerinin etkili kullanılması sonucu pandemi sonrasında dahi sağlık hizmetlerinin gelişimine katkı sağlayacak ve devamlılığı olabilecek bir eğitim yöntemi olarak da karşımıza çıkmaktadır.

Şekil 8. Basın Haberi-1

<https://www.hbrma.com/egitim-haberleri/5628028/ebelik-ogrencilerine-simulasyon-esliginde-sanal-sinif-akademisi>

Şekil 9. Basın Haberi-2

<https://www.karsmanset.com/haber/ebelik-ogrencilerine-simulasyon-esliginde-sanal-sinif-akademisi-355530.htm>

Yazar katkısı

Araştırma fikri ve tasarımı: FÖT, ND, NK, KK ve YEÜ; veri toplama: FÖT, ND, NK, KK ve YEÜ; sonuçların analizi ve yorumlanması: FÖT, ND, NK, KK ve YEÜ; araştırma metnini hazırlama: FÖT, ND, NK, KK ve YEÜ. Tüm yazarlar araştırma sonuçlarını gözden geçirdi ve araştırmanın son halini onayladı.

Etik kurul onayı

Bu araştırma için SUAM Tıpta Uzmanlık Eğitim Kurulundan onay alınmıştır (Karar no: 02/28.02.2022).

Finansal destek

Yazarlar araştırma için finansal bir destek almadıklarını beyan etmiştir.

Çıkar çatışması

Yazarlar herhangi bir çıkar çatışması olmadığını beyan etmiştir.

Author contribution

Study conception and design: FÖT, ND, NK, KK, and YEÜ; data collection: FÖT, ND, NK, KK, and YEÜ; analysis and interpretation of results: FÖT, ND, NK, KK, and YEÜ; draft manuscript preparation: FÖT, ND, NK, KK, and YEÜ. All authors reviewed the results and approved the final version of the manuscript.

Ethical approval

The study was approved by the SUAM Medical Specialization Education Board (Protocol no. 02/28.02.2022).

Funding

The authors declare that the study received no funding.

Conflict of interest

The authors declare that there is no conflict of interest.

Kaynaklar

1. Çalım S, Öztürk E. Ebelik Beceri Eğitiminde Simülasyon Kullanımı:Sistematik Derleme. International Refereed Journal of Gynaecological Diseases and Maternal Child Health 2018;12:43-168.
2. Öztürk D, Sayiner F. Ebelik Öğrencilerinin Bilgisayarlı Simülasyon Uygulaması Sonrası Görüşlerinin Değerlendirilmesi. Journal of Health Services and Education 2018; 2(2): 66-71.
3. Işık M, Bahat İ. COVID 19: Eğitimde Yeni Arayışlar, Üniversite Araştırmaları Dergisi 2021;(4)1: 82-89.
4. Karatuzla M, Bağcı E. Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Uygulama Stajlarının Kalite ve Verimlilik Açısından Değerlendirilmesi. Sağlık Hizmetleri ve Eğitimi Dergisi 2020; 4(1): 1-7.

5. Yağcan H, Sezer H. Doğuma Hazırlık Sınıfı Eğitimlerinde Kullanılabilecek İnovatif Bir Yöntem: Hibrit Simülasyon. *Journal of BSHR* 2019;3(2):72-78.
6. Bingöl F , Bal M. Ebelik Öğrencilerinin Doğum Simülasyon Eğitimi Deneyimleri, *ACU Sağlık Bil Derg* 2020; 11(4):711-718.
7. Uyar Hazar H, Gültekin S. Ebelik Eğitiminde Simülasyon Kullanımı. *Life Sciences*. 2019; 14(3): 74-83.
8. Akalın A, Şahin S. Kadın Sağlığı Hemşireliği Eğitiminde Yenilikçi Öğretim: Simülasyon Kullanımı, *Kadın Sağlığı Hemşireliği Dergisi* 2019; 5 (1): 58-72.
9. Mert İ. Hemşire ve Stajyer Hemşirelerde En Fazla Stres Yaratan Olayların Nitel Araştırma Yöntemiyle İncelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi* 2018;(17) 67:1043-1059.
10. Yanikkerem E, Karakuş A. Hemşirelik Öğrencileri Açısından İdeal Hemşirelik Eğitimi Konusunda Nitel Bir Çalışma: Gerçekteki Boşluklar ve Şoklar. *BAUN Sağ Bil Derg* 2021; 10(1): 1-12.
11. Koska B, Dinçer H. COVID-19 Pandemisi Sürecinde Uzaktan Odyoloji Eğitimi: Sanal Staj Hakkındaki Öğrenci Görüşleri. *TJAHR* 2021;4(1):18-24.
12. Boz Yükseldağ B. Hemşirelik Eğitiminde Bilgisayar Teknolojisinin Kullanımı. *AUAd* 2015;(1)1:103-118.
13. Demirezen E, Bağış AN. COVID-19 Pandemi Sürecinde Ebelik Eğitim ve Öğrenci Kaygısı. *Ebelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi* 2021; 4(3): 254-259.
14. Çetintaş Öner S, Çelik G , Bay H, Yeşil Y, Çeber Turfan E. Ebelik Bölümü Uzaktan Eğitim Öğrencilerinin e-Öğrenme İçin Hazırbulunuşluk Durumlarının Değerlendirilmesi. *Medical Sciences* 2018; 13(1): 10-18.